

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ ทักษะที่ต่อภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2529 ซึ่งสุ่มมาแบบแบ่งชั้นหลายชั้นตอน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ตามประเภทโรงเรียนสหศึกษา โรงเรียนชายและโรงเรียนหญิง ไล่โรงเรียนสหศึกษา 7 โรงเรียน โรงเรียนชาย 2 โรงเรียน และโรงเรียนหญิง 1 โรงเรียน รวมตัวอย่างประชากรโรงเรียนทั้งสิ้น 10 โรงเรียน ในแต่ละโรงเรียนสุ่มตัวอย่างประชากรนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธีสุ่มแบบง่ายมาโรงเรียนละ 1 ห้องเรียน ได้ตัวอย่างประชากรนักเรียนจำนวนทั้งสิ้น 399 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามและแบบสำรวจอีก 3 ฉบับ คือ

1. แบบสำรวจนิสัยในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสร้างโดย ศรีสมร พุ่มสะอาก ซึ่งได้พัฒนามาจากแบบสำรวจนิสัยในการเรียน (The Survey of Study Habits) ของวิลเลียม เอฟ บราวน์ และเวย์น เอช โฮลซ์แมน (William F. Brown and Wayne H. Holtzman) ลักษณะของแบบสำรวจเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ แบบสำรวจประกอบด้วยข้อความเชิงนิมิตและนิเสธ จำนวน 50 ข้อ โดยเป็น

ข้อความที่วัดค่านหนักเสี่ยงการผลัดเวลา และค่านวิธีการทำงาน แบบสำรวจนี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.692

2. แบบสำรวจความสนใจในภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ประกอบด้วยข้อความที่แสดงถึงพฤติกรรมหรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางภาษาอังกฤษของนักเรียนจำนวน 24 ข้อ ลักษณะของแบบสำรวจเป็นมาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับ แบบสำรวจฉบับนี้ได้ตรวจสอบความตรงความเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน และหาค่าความเที่ยงโดยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87

3. แบบวัดทัศนคติที่มีต่อภาษาอังกฤษ สร้างโดยเอกฉัตร พิศราช ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ ประกอบด้วยข้อความที่ถามถึงทัศนคติเพื่อต้องการให้เหมือนสมาชิกของกลุ่มชนเจ้าของภาษา เพื่อต้องการนำภาษาไปใช้ประโยชน์และความตั้งใจในการเรียนภาษา จำนวน 39 ข้อ แบบวัดทัศนคตินี้มีค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89

4. แบบสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองตามจุดประสงค์การเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษ 5 (อ. 615) ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เป็นแบบสอบวัดทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน และเขียน ประกอบด้วยข้อสอบปรนัย 73 ข้อ และเรียงความ 1 เรื่อง แบบสอบนี้มีความตรงความเนื้อหา ข้อสอบแต่ละข้อมีค่าความยากระหว่าง 0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .22-.74 และมีค่าความเที่ยงของแบบสอบปรนัยเท่ากับ 0.692

ผู้วิจัยนำแบบสอบและแบบสำรวจทั้ง 3 ฉบับไปใช้กับตัวอย่างประชากร แล้วนำข้อมูลที่ได้นำมาทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เอส ที เอส เอส (SPSS - Statistical Package for the Social Sciences ของ Nie H. Norman 1975) และวิเคราะห์หาค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์โดยใช้สูตรของเพียร์สัน
2. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยการทดสอบค่าที (t-test)
3. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณโดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
4. ทดสอบความมีนัยสำคัญของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณที่คำนวณได้ โดยการทดสอบค่าสถิติเอฟ (F-test)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. นิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5470 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1
2. ความสนใจในภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.3194 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2
3. ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.4183 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3
4. นิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษและทักษะการอ่านภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.5653 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 4

อภิปรายผลการวิจัย

1. เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอังกฤษ พบว่านิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.5470 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยในการเรียนดีคือ นักเรียนที่มีแบบแผนการปฏิบัติในการเรียน รู้จักการจัดการเวลาทำงาน รู้จักวิธีการทำงานที่ดี รู้จักหาสถานที่ทำงานที่ช่วยให้การเรียนมีประสิทธิภาพ รู้เทคนิคในการอ่านหนังสือให้ไ้รวดเร็วและเข้าใจ ชยันขันแข็งในการทำงาน เพื่อให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนดอย่างสม่ำเสมอ นักเรียนเหล่านี้ย่อมเรียนหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของแฮรี แมคคอกซ์ (Harry Maddox 1965 : 9) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถ

ของบุคคลและการทำงานอย่างหนักเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับวิธีเรียนที่มีประสิทธิภาพด้วย เพราะมักปรากฏว่านักเรียนที่มีสติปัญญาสูงหลายคนสอบตกหรือทำคะแนนสอบได้น้อยกว่าผู้ที่มีสติปัญญา และความถนัดทางการเรียนปานกลางหรือต่ำ ซึ่งความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของแต่ละคนนอกจากจะขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา และความสามารถทางสมองร้อยละ 50 ถึง 60 แล้วยังขึ้นอยู่กับความพยายามและวิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพร้อยละ 30 ถึง 40 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษาของ เฮนรี ซี ลินด์เกรน (Henry C. Lindgren 1969 : 49) ที่พบว่านักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นจะมีนิสัยในการเรียนที่ดีถึงร้อยละ 30 และนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นเนื่องจากมีนิสัยในการเรียนที่ไม่ดีร้อยละ 25 นอกจากนี้ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิลเลียม เอฟ บราวน์ และเวย์น เอช โฮลซ์แมน (William F. Brown and Wayne H. Holtzman 1956 : 214-217) นภาพร เมฆรักษาวนิช (2514) สุวิมล ว่องวานิช (2522) และชเนติ สวัสดิ์ฤกษ์ (2527) ที่พบว่านิสัยในการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กัน

2. เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสนใจในภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าความสนใจในภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.3194 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะความสนใจของเด็กเป็นคุณูแจสำคัญในการเรียน การเรียนรู้จะมีผลสัมฤทธิ์สูงเมื่อผู้เรียนมีความต้องการและสนใจที่จะเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งนั้น ๆ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการศึกษาของ จรรยา สุวรรณทัต (2519 : 65) ที่พบว่าลักษณะสำคัญค่านิยมเด็กที่เด็กที่มีผลต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ได้แก่ความสามารถของเด็กที่จะประเมินความยากง่ายของภาษาอังกฤษได้ตรงตามความเป็นจริง ความขยันเอาจริง เอาจริงต่อวิชาที่เรียน ตลอดจนเจตคติที่ถูกต้องและความสนใจต่อการเรียนภาษา และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิธิมา คุ้มรเรือง (2525) ที่พบว่าความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นนักเรียนที่มีความสนใจในภาษาอังกฤษสูงจึงมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษสูงตามไปด้วย

3. เมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติต่อภาษาอังกฤษกับผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนภาษาอังกฤษ พบว่าทัศนคติต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.4183 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาเป็นองค์ประกอบเบื้องต้นที่สำคัญในการเรียนภาษาซึ่ง โรเบิร์ต ซี การ์คเนอร์ และวอลเลส อี แลมเบิร์ต (Robert C.Gardner and Wallace E.Lambert 1972 : 20) ได้แสดงความคิดเห็นว่า ทัศนคติและแรงจูงใจมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาที่สอง และมีความสัมพันธ์ในลักษณะที่เป็นอิสระจากความถนัด และสติปัญญา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อาร์ สุบรามานีเยม (R.Subramaniam 1976) ที่พบว่านักเรียนที่มีทัศนคติที่ดี และมีแรงจูงใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูง จะมีความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษสูงกว่านักเรียนที่มีทัศนคติไม่ดีหรือมีแรงจูงใจต่ำ นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จอห์น คัมลิว ออลเลอร์ เอเลน เจ ฮักสัน และฟิลลิส ฟิลิว (John W.Oller, Alan J.Hudson and Phyllis Fei Liu 1977 : 1-23) อัจฉรา วงศ์โสธร (1975) มานพ ไชยระกูล (2524) และเอกฉัตร พัทธราช (2528) ที่พบว่าทัศนคติต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนภาษาอังกฤษ

4. เมื่อศึกษาสหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ และทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ พบว่านิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ และทัศนคติต่อภาษาอังกฤษมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.5653 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในระดับปานกลางและสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาของแต่ละบุคคลไม่ได้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางค่านสติปัญญาและความสามารถทางสมองเท่านั้น ยังขึ้นอยู่กับความพยายาม วิธีการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โอกาสและสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ อีก ดังผลการวิจัยของเบนจามิน เอส บลูม (Benjamin S.Bloom 1976 : 167-176) ที่ว่าคุณลักษณะค่านจิตพิสัยได้แก่ ความสนใจ ทัศนคติต่อเนื้อหาวิชา เป็นกัน มีส่วนในการเปลี่ยนแปลงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของโรเบิร์ต ซี การ์คเนอร์ (Robert C.Gardner 1968 : 141-150) ที่ว่า ความเอาใจใส่ในบทเรียน การทำการบ้าน

การใช้เวลาในการเรียนอันเป็นองค์ประกอบของนิสัยในการเรียนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาต่างประเทศด้วย

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ ทักษะที่ต่อภาษาอังกฤษ กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในเขตกรุงเทพมหานครนั้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่านิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ ทักษะที่ต่อภาษาอังกฤษ มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาควรร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ส่งเสริมหรือเอื้ออำนวยต่อการสร้างนิสัยในการเรียนที่ดี กระตุ้นความสนใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ และปลูกฝังทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน เช่น สร้างความร่วมมือระหว่างบุคลากรทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ซึ่งได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาอื่น อาจารย์แนะแนว ผู้ปกครองนักเรียน ฯลฯ ในการส่งเสริมให้นักเรียนมีนิสัยในการเรียนที่ดี สนใจในภาษาอังกฤษและมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ นอกจากนั้นควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสใช้ภาษาอังกฤษให้เป็นประโยชน์อย่างแท้จริง อันจะส่งผลให้ระดับความสนใจในภาษาอังกฤษของนักเรียนสูงขึ้น และทัศนคติต่อภาษาอังกฤษของนักเรียนจะดีขึ้นตามไปด้วย ซึ่งยังส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้น

1.2 ครูอาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษต้องตระหนักเสมอว่าตนเองมีบทบาทสำคัญในการสร้างนิสัยในการเรียนที่ดี ความสนใจในภาษาอังกฤษ และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียน อันจะส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนดีขึ้น ครูอาจารย์ผู้สอนควรสำรวจนิสัยในการเรียน ความสนใจในภาษาอังกฤษ ทักษะที่ต่อภาษาอังกฤษ ของนักเรียนตั้งแต่เริ่มแรกและพยายามหาทางช่วยเหลือนักเรียนที่บกพร่องในคุณสมบัติเหล่านี้ให้มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขตนเองให้ดีขึ้น พยายามปลูกฝังให้นักเรียนตระหนักในความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนภาษาอังกฤษ ประสานความ

ร่วมมือกับผู้ปกครองและบุคลากรอื่น ๆ ในอันที่จะส่งเสริมนิสัยในการเรียนที่ดี ความสนใจในภาษาอังกฤษ และทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษของนักเรียน

1.3 ในค่านักเรียนนั้น ควรสร้างเสริมนิสัยในการเรียนที่ดีของตนเสียก่อน ทั้งนี้เพราะนิสัยในการเรียนเป็นสิ่งที่นักเรียนสามารถปรับปรุงแก้ไขได้ โดยอาจจะสร้างลักษณะนิสัยในการเรียนดังนี้

1.3.1 ปรับตนเองทั้งในค่านิยมวิธีการเรียน ทัศนคติที่มีต่อภาษาที่ตนเรียน เช่น เมื่อทราบว่าภาษาที่ตนเรียนนั้นยากและน่าเบื่อจะต้องยอมรับความจริงข้อนี้ และจะต้องคิดให้ตกในที่สุด สภาพเช่นนี้จะผ่านไป

1.3.2 ต้องรู้ว่าการสร้างนิสัยในการเรียนเป็นสิ่งสำคัญ กล่าวคือในการเรียนภาษานั้นนักเรียนจะต้องสนใจรายละเอียดและต้องพยายามจำ

1.3.3 ต้องพยายามเปลี่ยนความรู้ที่รับเข้ามานั้นให้กลายเป็นความรู้ชั้นนำไปใช้

1.3.4 ต้องรู้จักใช้ภาษาอังกฤษในสถานการณ์ที่มีการติดต่อสื่อสารจริง

1.3.5 ต้องมีความอยากรู้อยากเห็น หาโอกาสเรียนรู้ภาษาเสมอ รู้จักหาโอกาสทำความเข้าใจ คำ สำนวน ไวยากรณ์ รู้จักใช้เวลาทำกิจกรรมนอกชั้นเรียน เช่น ศึกษาค้นคว้าในฟิล์ม อ่านหนังสือ วารสารภาษาอังกฤษ พูดคุยกับชาวต่างประเทศ โดยไม่กลัวผิด

หลังจากสร้างลักษณะนิสัยนี้ให้เกิดขึ้นกับตนได้แล้ว ผู้เรียนย่อมมีความสนใจในภาษาอังกฤษมากขึ้น และมีทัศนคติที่ดีต่อภาษาอังกฤษ อันจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนดีขึ้นด้วย

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรจะได้มีการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบอื่น ๆ เช่น ภาวะแวดล้อมทางสังคมและวัฒนธรรม สภาพการเรียนการสอนภาษา แบบการเรียนรู้อาจารย์ และกระบวนการรับรู้ ลักษณะนิสัยและบุคลิกภาพของผู้เรียน ว่าจะมีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษมากน้อยเพียงใด

2.2 ควรจะได้มีการศึกษาว่าองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษา
อันใดสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษได้ดี

2.3 ควรจะได้ทำการวิจัยเรื่องเดียวกันนี้ในระดับชั้นอื่น ๆ ทั้งในส่วน
ของรัฐ และเอกชน ทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย